Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0519U000144

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-03-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ляшкевич Антоніна Іванівна

2. Liashkevych Antonina I.

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 13.00.01

Назва наукової спеціальності: Загальна педагогіка та історія педагогіки

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-02-2019

Спеціальність за освітою: Українська мова та література

Місце роботи здобувача: Херсонська державна морська академія

Код за ЄДРПОУ: 35219930

Місцезнаходження: проспект Ушакова, 20, м. Херсон, Херсонська обл., 73000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 58.053.01

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, 2, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: КВНЗ "Херсонська академія неперервної освіти" Херсонської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02139794

Місцезнаходження: вул. Покришева, 41, м. Херсон, Херсонська обл., 73034, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.01, 14.07

Тема дисертації:

1. «Теорія і практика морської освіти півдня України (30-ті роки XIX – початок XXI століття)»

2. "Theory and practice of maritime education in the south of Ukraine (30s of the 19th - the beginning of the 21st century)"

Реферат/анотація:

1. У дисертації представлені результати історико-педагогічних досліджень теорії і практики морської освіти півдня України, обґрунтовано теоретико-методологічні засади. Обґрунтовано зміст, форми, методи та провідні тенденції її розвитку протягом 30-х років XIX - початку XXI століть. Об'єкт дослідження – ґенеза морської освіти в Україні. Предмет дослідження – теоретичні засади і практика розвитку морської освіти на півдні України (30-ті роки XIX – початок XXI століття). Мета дослідження – на основі комплексного ретроспективного аналізу обґрунтувати теоретико-методологічні засади розвитку морської освіти на півдні України в період 30-х років XIX – початку XXI століть і визначити основні напрями екстраполяції конструктивного досвіду й прогресивних ідей у сучасну практику в процесі реформування освіти. На основі

комплексного ретроспективного аналізу обґрунтовано теоретичні засади розвитку морської освіти на півдні України в період 30-х років XIX – початку XXI століть; визначено методологічні підходи (системний, структурно-функціональний, історико-хронологічний, конкретно-історичний, синергетичний, просторово-середовищний) з урахуванням закономірностей (випереджувальний характер розвитку науки щодо практики; обумовленість розвитку системи освіти внутрішніми та зовнішніми чинниками; рух дослідження від наративу до критичного аналізу; залежність розвитку науки від накопичення емпіричних фактів до формування теорії), принципи (об'єктивності, науковості, історизму, детермінізму, багатофакторності) і методи (теоретичні та емпіричні), які розглядалися як прийоми й процедури пізнання та вивчення складних історико-педагогічних явищ і процесів становлення й розвитку морської освіти. Розкрито наскрізні змістові лінії розвитку морської освіти: поєднання європейських та українських традицій, залежність організації морської освіти від суспільно-економічних потреб і умов південного регіону та країни в цілому, а її змісту – від рівня науково-технічного розвитку, ідеолого-педагогічної доктрини та державної підтримки. Виокремлено структурні компоненти морської освіти, що впливали на розвиток морської освіти в досліджуваний період. Визначено рушійні сили і чинники морської освіти, які ґрунтуються на системно-хронологічному підході до розгляду сутності історико-педагогічних подій у дискурсі ґенези морських навчальних закладів; Обґрунтовано авторську періодизацію і схарактеризовано основні тенденції становлення й розвитку морської освіти на півдні України в 30-ті роки XIX – на початку XXI століть з урахуванням суспільно-політичних, економіко-правових та педагогічних детермінант, встановлено специфіку кожного періоду, наступність і взаємозалежність між ними: 1) стихійно-установчий (1830-ті – друга половина 1850-х рр.), 2) перший реформаторський (друга половина 1850-х – початок 1870-х рр.), 3) другий реформаторський (початок 1870-х – початок 1900-х рр.), 4) законодавчий (початок 1900-х – 1920 рр. з паузою 1917-1920 рр.), 5) пошуково-уніфікаційний (1920-1991 рр. з трьома субперіодами: довоєнного розвитку (1920-1941 рр.), післявоєнного відновлення (1944-1959 рр.), галузево-професійного гігантизму (1959-1991 рр. та паузу 1941-1944 рр.)), 6) наслідувально-оновлювальний (1991-2013 рр. з паузою 1991-1995 рр.); Охарактеризовано змістове наповнення дефініції «морська освіта» у вузькому і в широкому значенні, що пов'язані в ієрархічну систему прямими й зворотними зв'язками. Практична значущість дослідження полягає в тому, що вдосконалено і доповнено навчальні програми з професійної підготовки майбутніх фахівців морської галузі в морських закладах освіти України, зокрема з історії мореплавства, географії судноплавства, а також в організації виховних заходів; подальшого розвитку набули наукові положення щодо творчого використання конструктивного історико-педагогічного досвіду в умовах сучасного реформування національної системи професійної освіти України.

2. The dissertation presents the results of the historical and pedagogical research of the theory and practice of marine education in the south of Ukraine, the theoretical and methodological principles are substantiated. The content, forms, methods and the leading tendencies of its development during the 30-th years of the XIX - the beginning of the XXI centuries have been substantiated. The sources of the research are characterized and the results of the analysis of published and archival materials are presented. The methodological foundations based on rational reconstruction, systemic, structural-functional, synergetic, concrete-historical, historically chronological and spatial-environment approaches are founded. Socio-economic factors (adaptation of the system of maritime education to political transformations, content dependence of maritime education on the level of science and technology development, the identification of the training interaction organization with the substantive space and educational and professional environment, the dependence of maritime education on the priorities and features of economic policy) and the historical and pedagogical development basis of the maritime education system. The gist of the basic concepts. Retrospective analysis of archival funds, historical and pedagogical and special literature allowed to reveal a certain stage of development of maritime education in the south of Ukraine, depending on socio-economic, organizational and pedagogical conditions. Having selected the political regimes as criteria of periodization, features of economic development of the region, change of priorities of foreign policy and ideological settings, the author identifies and substantiates the periods in the establishment and development of maritime education in the south of Ukraine in the 1930's and the beginning of the 21st century: 1) spontaneous-

constituent(1830s - the second half of the 1850s); 2) the first reformative (the second half of the 1850s - the beginning of the 1870s); 3) the second reformative (the beginning of the 1870s - the beginning of the 1900s); 4) legislative (early 1900s - 1920); 5) researching and unification (1920-1991); 6) imitation-updating (1991-2013). The content of maritime education, which consisted of theoretical (set of general and special subjects) and practical (shipboard and workshop practice) parts, was substantiated. The organizational and pedagogical basis of the college educational process included the forms of education (lectures and practical classes); methods (explanatory-illustrative and reproductive); teaching aids (student books (in Russian and foreign languages), models of ships, marine instruments, atlases and maps). An analysis of changes in the historical and pedagogical foundations of maritime education on the investigated chronological period provided grounds for identifying the peculiarities of its organization, as well as positive, changing and negative trends of development. It was stated that during the period of the 30th years of the 19th and the beginning of the 21st century, the south of Ukraine served as the territory of a highly efficient industrial complex connected with the development of sea and river transport, shipbuilding and ship repair. This fact serves as the basis for proposing a solution at the state level on the creation of a single educational and professional environment in the region for the training of specialists for the maritime industry and the marine industry management system based on educational and production cooperation, particularly in the form of clusters. The main directions of extrapolation of the constructive historical and pedagogical experience and progressive ideas of the development of marine education are determined and the possibilities of their reactivation in the modern conditions of the educational reform. Key words: maritime education, maritime educational establishments, organizational and pedagogical principles, pedagogy of maritime education environment, training of specialists in the maritime industry, south of Ukraine, development of maritime education.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузьменко Василь Васильович
2. Kuzmenko Vasyl V.

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузьменко Василь Васильович

2. Kuzmenko Vasyl V.

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шмалєй Світлана Вікторівна

2. Shmaliei Svitlana V.

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Терентьєва Наталія Олександрівна
2. Terentieva Nataliia O.

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Герганов Леонід Дмитрович
2. Herhanov Leonid Dmytrovych

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Терещук Григорій Васильович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Степанюк Алла Василівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.